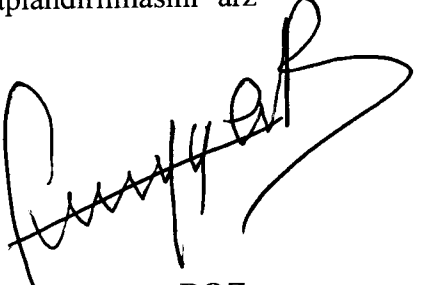

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Yılmaz TUNÇ** tarafından Anayasa'nın 98'inci İhtüzüğün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.14.7.2023

Sümeyye BOZ
Muş Milletvekili

İnsan Hakları Derneği (İHD) verileri göre cezaevlerinde 651'i ağır olmak üzere bin 517 hasta mahpus bulunmaktadır. Türkiye İnsan Hakları Vakfı (TİHV) Dokümantasyon Merkezi'ne göre 2023 yılının ilk 5 ayında ise en az 6 kişi gözaltında şüpheli şekilde yaşamını yitirmiştir. Türk Tabipleri Birliği (TTB) başvurularına göre ise 2023 yılının ilk 6 ayında farklı cezaevlerinden sağlığa erişimde yaşanan sorunlar, kelepçeli muayene dayatması ve kolluğun muayenede bulunma ısrarı ile mahremiyet ihlali yaşanmıştır.

Son olarak Sincan Kadın Kapalı Cezaevinde mahpusların tahliyelerinin engellenmesinin yanı sıra hasta mahpuslar Özge Özbek, Rihan Kavak Özbek, Selver Yıldırım ve Pınar Tikit, hak ihlallerine maruz kalmıştır. Basına yansıyan bilgilere göre; mahpuslar sağlığa erişim, temiz su ve gıdaya erişimlerde ciddi sıkıntılar yaşanmıştır. Bununla birlikte hastane sevkleri sırasında ağız içi arama uygulaması sebebiyle sevkler yapılamamış, yaşamını tek başına idame edemeyen hasta mahpuslar cezaevinde tutulmaya devam edilmiştir.

Beynindeki tümör sebebiyle açık beyin ameliyatı geçiren Özge Özbek, İstanbul Adli Tıp Kurumunun 3 ay infaz erteleme kararının ardından tekrar tutuklanarak Gebze Kadın Kapalı Cezaevi'ne götürülmüştür. Darıca Eğitim ve Araştırma Hastanesi Sağlık Kurulu'nun 'Cezaevi şartlarında kalması uygun değildir' raporuna rağmen İstanbul Adli Tıp Kurumu 'cezaevinde kalabilir' raporu vermiştir. Beyninde birden fazla tümör bulunan ve tedavisi devam eden Özbek'e ayrıca epilepsi tanısı konulmuş, yaşadığı şiddetli baş ağrıları, denge kaybı, işitme kaybı rahatsızlıklarına rağmen hastaneye sevk edilme talebi reddedilmiştir.

Zehirli hipertrioid (Guatr), bel ve boyun kısmında fitik, kemik erimesi, astım ve panik atak rahatsızlıkları bulunan Rihan Kavak Özbek, beyninde araknoid kist bulunan Pınar Tikit ile sağ gözünü kaybeden, sol gözünde yüzde 70 görme kaybı olan Selver Yıldırım'ın sağlığa erişim konusunda sıkıntılar yaşamıştır. Selver Yıldırım'ın görme kaybı sebebiyle güneş gözlüğü kullanması gerekirken ve reçetesi bulunmasına rağmen söz konusu hakkı cezaevi yönetimi tarafından ihlal edilmiştir.

Bu bağlamda;

- 1- Bakanlığınız Sincan Kadın Kapalı Cezaevinde hasta mahpusların sağlığa erişim, temiz su ve gıdaya erişim konusunda yaşanan sıkıntılar, hastane sevkleri sırasında insanlık onurunu rencide eden ağız içi arama gibi uygulamalar Bakanlığınızın bilgisi dahilinde midir?
- 2- Hastane sevkleri sırasında ağız içi arama uygulamasının yapılmasının sebebi nedir? Söz konusu uygulamanın insanlık onurunu rencide ettiği ve bu sebeple sevklerin yapılamadığı, dolayısıyla sağlığa erişim hakkı engellendiği Bakanlığınızın bilgisi dahilinde midir? Bilgisi dahilinde ise sağlığa erişim hakkı ihlaline karşı Bakanlığınız girişimde bulunacak mıdır?
- 3- Epilepsi hastası, beyninde birden fazla tümör bulunan, bu sebeple şiddetli baş ağrıları, denge kaybı, işitme kaybı yaşayan ve tedavisi devam eden Özge Özbek'in tahliye edilmemesinin gerekçesi nedir?
- 4- Darıca Eğitim ve Araştırma Hastanesi Sağlık Kurulu'nun "Cezaevi şartlarında kalması uygun değildir" raporuna rağmen İstanbul Adli Tıp Kurumu "cezaevinde kalabilir" raporu vermiştir. Aynı kurumun hasta mahpusun yaşamını riske atacak görüş farklılığı neye dayanmaktadır?
- 5- Epilepsi hastası, beyninde birden fazla tümör bulunan, bu sebeple şiddetli baş ağrıları, denge kaybı, işitme kaybı yaşayan ve tedavisi devam eden Özge Özbek'in rahatsızlıklarına rağmen hastaneye sevk edilme talebinin reddedilme gerekçesi nedir? Söz konusu talebinin reddedilmesinin yaşam hakkı ihlali doğurabileceğinin Bakanlığınız farkında mıdır? Söz konusu ihlali ilişkin Bakanlığınız soruşturma başlatmış mıdır?
- 6- Zehirli hipertrioid (Guatr), bel ve boyun kısmında fitik, kemik erimesi, astım ve panik atak rahatsızlıkları bulunan Rihan Kavak Özbek, beyninde araknoid kist bulunan Pınar Tikit ile sağ gözünü kaybeden, sol gözünde yüzde 70 görme kaybı olan Selver Yıldırım'ın sağlığa erişim hakkının engellenmesine ilişkin Bakanlığınız adım atacaktır mıdır?
- 7- Selver Yıldırım'ın görme kaybı sebebiyle güneş gözlüğü kullanması gerekirken ve reçetesi bulunmasına rağmen cezaevi yönetimi tarafından engellenmesinin sebebi nedir? Açıkça hak ihlaline sebep olan cezaevi yönetimi hakkında işlem başlatacak mısınız?
- 8- Sincan Kadın Kapalı Cezaevinde hasta mahpuslar Özge Özbek, Rihan Kavak Özbek, Selver Yıldırım ve Pınar Tikit'e yönelik Bakanlığınızın girişimleri nelerdir?